

Šabo kelionė

Šabo metai yra vienumos metai. Dar niekada neturėjau tiek laiko būti viena. Paprastai vienumos laiką branginu, net pavydžiai saugau, nes darbas ir gyvenimas tarp žmonių išsekindavo mane taip, kad vakarais norėdavosi tik kristi į lovą, persižegnoti ir miegoti. Nebuvo jokios minties, kad dar ko nors trūktų ar kad būtų liūdna. Tik palaimingas miegas iki ankstyvo žadintuvo. O tada diena prasidėdavo iš naujo: ryto skaitymas, ryto Mišios, liturginė malda ir pusryčiai su seserimis, tuomet atsakinėju į užklausas el. paštu, raminu studentus dėl tyrimų, bėgu į darželį. Ten laikas ištirpdavo, nes septyniasdešimt mažų vaikų užimdavo mintis ir laiką taip, kad pamiršdavau net pavalgyti. Ir žiūrėk – jau vakaras: vakarienė, sportas. Ir vėl krentu į lovą. Kitomis dienomis popiet einu į universitetą, nes truputį dėstau ir daug klausausi studentų istorijų. Juk kas nors turi klausyti jų minčių ir nerimo.

Dabar savęs klausiu: „O ką gi aš veiksiu šiandien? Gal reikėtų padirbėti prie straipsnio, projekto, pavišinti darželio veiklą ar dar ką nors prasmingo nuveikti?“ Tačiau dabar veikimas bus būdas pasislėpti. Slėpynės. Todėl susiimu ir neveikiu. Apsiaunu sportbačius ir pirmyn į vienumą. Prie jūros savęs klausiu: „Ar aš esu vieniša? Taip giliai – kai nereikia būti drausminga katalike, vienuole?“ Šis klausimas man įdomus ir svarbus. Toks lėtas, net sustojęs. Jis kyla, kai stebiu susikabinusias rankomis poras, kuriose kiekvienas žiūri į savo telefoną. Arba kai matau žmogų, stumiantį savo benamio vežimėlį, pilną prikaupto turto. Jis žvalgosi naujų daiktų, kurių dar galėtų pridėti prie tų jau stumiamų 60 kilogramų. Lyg visą gyvenimą ten vežtųsi. Toks turtingas tas benamis su savo lobiu. Nusišypsau jam, nes žieda, o man nebaisu. Benamiai turi laisvę, kurios truputį pavydžiu. Jų namai yra visur, kur jie gali nueiti. O šiltuose kraštuose net nėra pavojaus numirti nuo šalčio, nebent iš vienatvės. Bet ir tai galima įveikti, nes yra bendruomenė. Pavyzdžiui, bažnytinė.

Todėl susiimu ir neveikiu. Apsiaunu sportbačius ir pirmyn į vienumą.

Mano parapijoje yra šauni baba. Ji viską žino, viską mato, aptaria, pataria ir padeda neprašyta. Vis bando mane tai prie liturgijos, tai prie *Carito*, tai prie katechezės įdarbinti. Aš laikausi. Pavadinkime ją sinjora Maria Rossi.

Taigi sinjora Rossi linkusi patykoti tikinčiųjų prie bažnyčios durų ir iškvosti jų gyvenimo detalių – didesnei Dievo garbei, žinoma. Jei nutartum išeiti per kitas bažnyčios duris, ji vidiniu savo regėjimu tai pamatys ir Dvasios dovanų bei visų šventųjų lydimą tave suras ir įtikins dalyvauti šeštadienio Gyvojo Rožinio būrelio, Šventų knygų klubo, Kojinių mezgimo susirinkimo ar Brandžių žmonių mėgėjiško teatro trupės susitikime. Ji jau turi tavo telefono numerį ir tau primins penktadienį.

Šiaip tu jai atro dai pavargęs, neprivalgęs, neišsimiegojęs, liūdnas ir seniai nebuvęs išpažinties. Ji gali suorganizuoti išklausymo tarnystę, jei reikia – čia pat. Ant jos laikosi visos parapijos likimas ir viltis. Sinjoros Rossi bijo visi: pradedant sinjoros Ados šuneliu, baigiant gana stambiu klebonu. Klebono baimė persidavė amžiną atilsį Romos vyskupo augziliarui (atilsis palinkėtas Pranciškui, ne augziliarui – anas net labai gyvas).

Man atrodo, šiaip gyvenime beveik nieko nebijau, nebent skristi pagedusiu lėktuvu virš Afrikos, bet tai vieni niekai palyginti su tuo, kai pamatau ją laukiančią bažnyčios gale. Kiti šią kiklopišką patirtį praeina lengvai, o man artėjant ji pradeda švelniai, kaip seniai matyta motina, šypsotis. Tada ištiesia rankas ir apkabina kaip iš karo lauko sėkmingai grįžusią karę. Ir štai tada yra visiškai aišku – darysi viską, ką ji pasakys. Net pitonas Kaa, susisukęs Bažnyčios kampe, paslėptų akis. Todėl aš pradėjau į Mišias eiti vakarais. Planuoju savo gyvenimą kaip suaugęs, atsakingas ir laisvas žmogus: vengiu sinjoros Rossi.

Šįvakar atėjau kiek pavėlavusi, bet Mišios dar neprasidėjusios. Kunigas ir zakristijonas nervingai laksto aplink altorių. Zakristijonas išeina. Ne į zakristiją – iš viso išeina iš bažnyčios. Celebrantas žiūri į išeinantį pagalbininką, palaukia. Pradedą Mišias. Pirmo skaitinio metu kunigas pakyla ir eina link zakristijos. Persigalvoja. Grįžta. Skaito Evangeliją. Per pamokslą pradeda žiūrėti kažkur į kampą ir rodyti nesuprantamus gestus – gal čia vietinė gestų kalba? Baigia pamokslą, per visuotinę maldą toliau kalbasi su bažnyčios kampu keistais gestais, lyg kažką suktų, stumtų. Už mano nugaros pasigirsta svarstymas, kad gal tame kampe vyksta koks stebuklas ar apreiškimas, todėl zakristijonas išėjo (nes jis nuolankus ir manėsi esąs nevertas stebuklo), o kunigas turbūt bando regėjimui pasakyti, kad ateitų po Mišių.

Keista situacija tęsiasi ir per aukojimą. Pakylėjimas praeina ramiai (darau prielaidą, kad apsireiškė kas nors iš žemesnės dangiškos hierarchijos asmenų, gerbiančių Viešpaties Eucharistiją – tai galėtų būti signalas, kad gerosios dvasios apreiškimas nebūtinai haliucinacija). Betgi po Dievo Avinėlio kunigas pasiryžta mums pasakyti tiesą: juodu su zakristijonu pametė tabernakulio raktą. Ir dabar dalis bendruomenės verčia zakristiją ir kitas pagalbines patalpas aukštyrų kojomis. Jie vis ateina į mums nematomą kampą pranešti apie nerezultatyvius veiksmus. „Tikriausiai Komuniją gausite ne visi. Labai atsiprašome už nepatogumus.“

Atsidususi iš širdies gelmių, kad mes visi atsisuktume, sinjora Rossi ryžtingai pajuda nuo durų (iš kur ji žinojo, kad pakeičiau lankomų Mišių laiką?), nueina į zakristiją, po 20 sekundžių paduoda kunigui tabernakulio raktą ir atbula

nueina nuo altoriaus. Mišios išgelbėtos! Tegyvuoja sinjora Maria Rossi ir visos jos įpėdinės! Bažnyčioje reikia visų!

**Mišios išgelbėtos! Tegyvuoja sinjora Maria Rossi
ir visos jos įpėdinės! Bažnyčioje reikia visų!**

Taip pat ir vargšų. Mano parapijos vargšai yra pamaldūs. Gyvenu Ostijoje. Tai Romos dalis. Bendruomenės vargetos turi savo ritualą: išmaldos prašo skirtingu metu, kiekvienas savaip įsitraukia į liturgiją. Ponia su vaikais ateina prieš Mišias. Surenka šį tą mažųjų išlaikymui, pasipasakoja naujienas, gauna emocinį palaikymą ir patarimų. Jei ji pavėluoja (juk tris ikimokyklinukus išruošti ryte gana sudėtinga), tuomet kartu su vaikais ateina į Mišias ir apsuka ratuką, žinokit, *atėjau*. Pasimeldžia prie šventosios Agotos ir grįžta prie išėjimo. Kiti vargšai leidžia jai atsistoti prie dažnai varstomų durų bei pasisveikinti su išeinančiais pamaldų dalyviais.

Vėliau, Mišioms įpusėjus, ateina pagyvenęs žmogus, manau, migrantas. Nekalbantis. Ne tik itališkai, visai nekalbantis. Pirma galvojau, kad jis musulmonas. Atrodė panašus. Ir į vidų neina – atsistoja už antrų durų stiklo, beveik prisispaudžia veidu ir atidžiai stebi pamaldas. Kai po Komunijos grįžtu į savo vietą, vis nustembu – niekaip neįprantu jo ten matyti. Įtaigus ir griežtas žvilgsnis. Maždaug: „Melskis taip, kad širdis suminkštėtų man šį tą duoti.“

**„Melskis taip, kad širdis suminkštėtų
man šį tą duoti.“**

Ką čia dar duosi, jei parapijonys rinkliavą padaro kasdien. Eina iš abiejų pusių su krepšiukais. Greitai sužvangina ir nuneša prie altoriaus. Kartais, iškart paskui juos, rinkliavą padaro trečiasis vargšas – benamis. Jį vis matau miegantį ties žiedine sankryža, tarp senojo pašto kolonų. Popietinė siesta. O rytą bažnyčioje rinkliavą organizuojasi tokia tvarka: paima kepenų pašteto dešrą, įsideda į delną ir vaikšto po bažnyčią sakydamas: „Dar trūksta duonos, primesk.“ Žmonės nesiginčija, įdeda į delną monetėlių. Jei neduodi (aš nedaviau, nes nebeturėjau), jis pradeda burbėti, kad teks, matai, valgyti paštetą be čiabatos, o tai jau visai prastos manieros. Gerai, kad šalia stovėjęs žmogus užmetė ir už mane. Kol vyksta antroji rinkliava, nė vienas parapijietis nesierzina, kunigas taip pat nekreipia dėmesio, nes šis asmuo yra bendruomenės dalis. Mišių pabaigoje kepenų pašteto mėgėjas lieka melstis rožinį su pabažnesniais senjorais. Kiti išeina į darbus, bet prieš tai duoda centukų „musulmonui“.

Bažnyčios bendruomenę daugiausia sudaro brandūs darbingo amžiaus žmonės. Didelė jos populiacijos dalis gyvena kukliau, nei gali sau leisti vidutinis dirbantis visaginietis. Sekmadieniais prisirenka daug skautų ir vilkiukų. Dievas nežino, kiek jų grupių ir grupelių veikia. Gyvūnus laimina dusyk per metus: per Pranciškaus ir per abato

Antano dieną. Šunis į bažnyčią vedasi visi, kas nori ir kada nori. Bet šuo turi būti išauklėtas.

Parapijos teritorijoje gyvena net penkios seserų vienuolių bendruomenės ir viena brolių bendruomenė. Veikia mokykla, oratorija. Bažnyčiai priklauso ir mažesni maldos namai. O ten jau su šuniu neateisi. Ten meldžiasi ankstyvų lotyniškų Mišių gerbėjai. Žmonės gausiai lanko pamaldas ir išlaiko šias veiklas. Ir bendruomenės vargšus. O šių namų vargšai pamaldūs kiekvienas savaip.

Vienuolyne nesijaučiu namie. Bet ir tėvų namuose nesijaučiau namie – psichologai turėtų ką pasakyti apie tokią benamystę. Bet ji tapo mano santykio su Dievu arkliuku. Sutarėme, kad tai bus geras būdas tapti namais. Turėti atvirą nervą sielvartingam žmonių vienišumui. Atjauta, suprask, nebus išmokta, bet išgyventa. Taip mes abu įprasminome mano kliaudą. Ir jos netaisome. Neišterapiname iki galo. Blogas pacientas tas, kuris nenori pasveikti. Psichoterapijoje nežaidžiu ir neveidmainiauju – tiesiog sakau: „Šito nešlifuosime, nekeisime.“ Priėmiau ir apkabinau. Esu taikoje su savimi be namų.

Psichoterapijoje nežaidžiu ir neveidmainiauju – tiesiog sakau: „Šito nešlifuosime, nekeisime.“ Priėmiau ir apkabinau. Esu taikoje su savimi be namų.

Dabar daug laiko būnu viena. Iš pradžių niekaip negalėjau atsidžiaugti tuo laiku su savimi, paskui pradėjau stebėti žmonių vienatvę, žinoma, prisimindama, kad pati esu stebima. Įsitraukiau į kitų pažeidžiamumą, priėmusi, kad ir pati būsiu pažeidžiama. Pradedu rašyti knygą apie vienatvę ant Viduržemio jūros kranto. Geriu arbatą kavinėje, kurioje yra septyni lankytojai. Trys iš jų balsiai juokiasi prie vieno staliuko, o mes, likusieji keturi, esame po vieną, išsiskirstę beveik penkių metrų atstumu, kiekvienas savo telefone arba kompiuteryje. Dabar šeimų vakarienės metas. Vadinasi, mūsų ketveriukė neturi, negali arba nenori grįžti ten, kur būtų su kuo pasidalinti pasta ir dienos įspūdžiais.